

BUDGET PARTICIPATIF

QUARTIERS DURABLES CITOYENS

Raad van de Participatieve Duurzame Wijken

02 oktober 2022

Inhoud

Inhoud.....	1
Samenstelling van de Raad.....	3
Lijst van de Wijken die een subsidieaanvraag hebben ingediend en waarvan de projecten tijdens de Raad werden beoordeeld.	3
Modaliteiten voor de besluitvorming.....	3
Reminder van de vastleggingsprocedures voor de budgetten van de wijken :.....	4
1/ Synthese van de subsidieaanvragen en de toegewezen bedragen en samenvatting van de projecten.....	4
2/ Analyse van de projecten.....	4
Participatieve Duurzame Wijk Rhizome – Café Solidaire.....	6
Project 1 / Ecologisch lokaal.....	6
Project 2 / AlimenTerre.....	7
Project 3 / Verbonden burens.....	8
Participatieve Duurzame Wijk Chant des Cailles.....	10
Project 1 / De broodoven van Chant des cailles.....	10
Participatieve Duurzame Wijk Helmet in Transitie.....	12
Project 1 / RecupÔ of Eau Happy Days.....	12
Participatieve Duurzame Wijk Bon’Air	15
Project 1 / Elkaar ontmoeten en krachten bundelen !	15
Bijlage 01 : 01_QDC_Annexe_Tableau_budget_BP_2022.....	17

Bijlage 02 « PDW Chant des Cailles – broodoven – herzien ».....	18
Mobiele broodoven.....	19
Bijlage 03 : Toewijzingsprincipes	20

Samenstelling van de Raad

Effectieve leden :	
Frédéric VIGNAUX	Lid van de Participatieve Duurzame Wijk BLED
Pierre LÉONARD	Lid van de Participatieve Duurzame Wijk Prenons le temps Circul’Air
Dana SCHURMANS	Lid van de Participatieve Duurzame Wijk Les Griottes
Cécile CHAINIAUX	Lid van de Participatieve Duurzame Wijk Jardin des 4 vents
Mostapha MESSNAOUI	Lid van de Participatieve Duurzame Wijk L’arbre qui pleure
François DE CHEVILLY	Lid van de Participatieve Duurzame Wijk Vert Dure
Fabrice LESCEU	Vertegenwoordiger van Leefmilieu Brussel
Déborah HOBE	Lid van het begeleidingsteam
Animatoren :	
Catherine MARECHAL	Lid van het begeleidingsteam
Carol CLARA	Lid van het begeleidingsteam
Inès DA CÂMARA GOMES	Lid van het begeleidingsteam
Waarnemer :	
Sarah FLAMENT	Vertegenwoordiger van het Kabinet van de Minister

De Raad ging op 02 oktober 2022 bij Leefmilieu Brussel door.

Lijst van de Wijken die een subsidieaanvraag hebben ingediend en waarvan de projecten tijdens de Raad werden beoordeeld.

Naam van de Participatieve Duurzame Wijk	Gemeente
Participatieve Duurzame Wijk Chant des Cailles	Watermaal-Bosvoorde
Participatieve Duurzame Wijk Helmet en Transition	Schaarbeek
Participatieve Duurzame Wijk Bon’Air	Anderlecht
Participatieve Duurzame Wijk Rhizome – Café solidaire	Elsene

Modaliteiten voor de besluitvorming

De subsidieaanvragen werden door alle leden van de Raad gelezen en bestudeerd op basis van de criteria en de prioriteiten die in het reglement van het Participatief Budget van de Participatieve Duurzame Wijken werden vastgelegd. De leden hebben enkele dagen vóór de Raad met behulp van een online formulier hun analyse ingediend, hiermee kon de coördinatie denkplaatjes voor besluitvoorstellen voorbereiden die tijdens de Raad werden gedebatteerd.

Elk besluit werd genomen na een gedachtewisseling met iedereen. De Raad kon kiezen tussen drie besluiten :

Het project is goedgekeurd : het project is goedgekeurd zonder wijzigingen / voorwaarden. Het is echter mogelijk om aanbevelingen te doen of advies te geven aan de groep (zonder dat dit een voorwaarde wordt voor de realisatie).

Het project is goedgekeurd onder voorwaarde : het gaat om realisatievoorwaarden met betrekking tot het budget en/of het project, die voor de uitvoering van het project verplicht zullen zijn en die niet gewoon advies zijn.

Het project kan niet worden goedgekeurd : Het project is geweigerd.

Alle besluiten worden in elk geval door de Raad naar behoren gemotiveerd.

Reminder van de vastleggingsprocedures voor de budgetten van de wijken :

Bij een subsidie hoort altijd een **ministerieel besluit** dat wordt afgeleverd door de toezichthoudende minister (Alain Maron).

Bij Leefmilieu Brussel wordt bij elk « ministerieel besluit » een **overeenkomst** bijgevoegd die bepaalde maatregelen specificiert : aard, reikwijdte, aandachtspunten, duur, in aanmerking komende uitgavenposten...

- De subsidie wordt slechts formeel toegewezen na :
 - Het advies van de Inspecteur van Financiën (voor de bedragen van méér dan 7.000 €)
 - Formele goedkeuring van de Minister
 - Vastlegging in de begroting van Leefmilieu Brussel.

1/ Synthese van de subsidieaanvragen en toegewezen bedragen en samenvatting van de projecten

In 2022 werden er nieuwe ideeën voorgesteld !

De totaalsom van de aanvragen bedraagt 35 946,00 €. De envelop die voor het PB 2022 door Leefmilieu Brussel ter beschikking wordt gesteld is beperkt tot **85 000,00 €.**

Dit bedrag wordt aangepast in functie van de budgettaire herzieningen die aan sommige collectieven worden gevraagd.

Om juiste en coherente besluiten te nemen betreffende de toewijzing van de subsidies, werden tijdens de analyse van de dossiers en bij de toewijzing bepaalde principes toegepast (in bijlage « 03 : Toewijzingsprincipes » van dit document).

Ze zijn het resultaat van het denkwerk tijdens de vorige raden van het Participatief Budget en het debat in het begin van de raad.

Bekijk het Excel document in bijlage : 01_QDC_Annexe_Tableau_budget_BP_2022

2/ Analyse van de projecten

Algemene opmerkingen :

De Raad moedigt de wijken aan om de voorkeur te geven aan **recuperatie, tweedehands aankopen**. Vooraleer een aankoop te doen, is het belangrijk om zich enkele vragen te stellen :

Wat heb ik nodig ?

Kan ik het materiaal / de uitrusting lenen, huren ?

Indien niet, kan ik het tweedehands vinden of via recuperatie- of uitwisselingsdiensten ?

Als u het absoluut nieuw moet aankopen, adviseert de Raad om te kiezen voor lokale, duurzame bedrijven of sociale en solidaire economie.

Daarom vraagt de Raad aan alle wijken om het online [uitwisselingsplatform](#) op de website van Vooruit met de Wijk te raadplegen en levend te houden.

Ter herinnering : alle materiaal gefinancierd in het kader van een project van de Participatieve Duurzame Wijken is eigendom van Leefmilieu Brussel. In geval van stopzetting van een project mag het materiaal door Leefmilieu Brussel worden opgehaald en ter beschikking worden gesteld van een andere Participatieve Duurzame Wijk.

Participatieve Duurame Wijk Rhizome – Café Solidaire

De groep lijkt open en inclusief. De projecten lijken het resultaat te zijn van een grondig denkproces en een goede terreinkennis.

Bovendien, juicht de Raad Café Solidaire toe voor zijn nieuwe projecten en zijn motivatie vanaf het begin. De Raad is verheugd over de inspirerende en bewonderenswaardige dynamiek van Café Solidaire. Het is een gestructureerde en doorzettende groep die al zeer mooie resultaten toont.

Deze Participatieve Duurzame Wijk, die sinds 2018 bestaat, heeft namelijk sterke connecties ontwikkeld met lokale verenigingen en de bewoners van de wijk. Deze samenwerkingen werden de laatste jaren nog versterkt en dit desondanks de Covid en een lokaalverandering.

Advies/algemene opmerkingen :

De groep wordt verzocht zijn agenda bij te werken (voor alle projecten) om indien nodig aan te sluiten bij de toewijzing van de subsidies begin 2023.

De groep wordt verzocht met zijn coach te werken aan de gebruiksovereenkomst van het lokaal, samen met de eigenaar, om te verzekeren dat de investeringen kunnen worden opgehaald moest het lokaal niet meer beschikbaar zijn voor het collectief. De overeenkomst moet specificeren dat de investeringen op lange termijn geen nettowinst voor de eigenaar zijn. De investeringen worden gegeven voor de doeleinden van het project en niet van de eigenaar. De groep moet de uitgebouwde inrichting kunnen meenemen. Voor de zwaardere investeringen moet hun toekomstige mobiliteit worden voorzien (bijvoorbeeld een oven op wieltjes ...).

De groep wordt verzocht samen met de coach te werken rond financiële bestendigheid na de duur van de subsidie, waaronder werkingskosten, lasten, enz.

Het collectief werd recentelijk een vzw, het streeft naar professionalisering. Momenteel blijft het project in het kader van de PDW die geen financiering voorziet voor betaalde functies, maar de vraag zal zich misschien binnen een paar jaren stellen.

De Raad wil het project blijven steunen en moedigt aan om nog verder te groeien tot een professionalisering binnen enkele jaren.

De Raad vraagt aan de groep om zowel in het voorlopig rapport als het definitieve een hoofdstuk te voorzien over de overgang naar een grotere/professionelere structuur om hun ervaring te delen en andere collectieven die de stap willen zetten te inspireren.

Project 1 / Ecologisch lokaal

Dit project is leuk en vernieuwend. De Raad vindt dat het de moeite waard is om het project te steunen en hoopt het te zien groeien.

De Raad verzoekt de groep om in de gebruiksovereenkomst met de eigenaar duidelijk te vermelden dat de investeringen voor de installaties aan de regenwatertank eigendom zijn van het collectief. Indien de terbeschikkingstelling wordt stopgezet, moeten deze installaties door de PDW worden meegenomen of ter beschikking worden gesteld aan andere burgerinitiatieven.

Advies/opmerkingen :

Om professioneel materiaal tweedehands te kopen aan een zachte prijs, wordt de groep verzocht te informeren op : [Finshop](#) (wederverkoop van faillissementen in de horeca door de overheid), [Auctelia](#), [CF2D](#) (wederverkoop van informatica materiaal en kantoorbenodigdheden), [Clic public](#).

Aandachtspunt over de energiekosten : de groep moet anticiperen op de huidige en komende stijgingen. De groep wordt verzocht een noodzakelijke vermindering van de kosten te voorzien.

Er wordt aan de groep gevraagd om zijn partnerschap met [Binhôme](#) te versterken om een eventuele tenlasteneming van de kosten voor het gebruik van het lokaal te overwegen (zie opmerking hieronder).

De Raad waarschuwt de PDW over het feit dat professioneel materiaal een bepaalde kennis vereist voor een correct gebruik en onderhoud. Er wordt aangeraden om personen op te leiden voor het gebruik.

We herinneren erop dat er regels zijn ([FAVV...](#)) die toepasselijk zijn op sommige delen van het project. Deze moeten niet worden verwaarloosd. De coördinatie kan helpen bij het eerste contact met de FAVV. Er zijn ook burgercollectieven die dit soort projecten al hebben ontwikkeld en een informatiebron kunnen zijn ([Kom à la Maison](#), [Cuisine de Quartier](#), [Projets Good Food](#), etc.).

De Raad stemt in met de investeringen en werkingskosten die in het budget worden voorzien om de heropstart van het project te bevorderen. Dit element van het budget zal echter met de coach moeten herwerkt worden om duurzame pistes te identificeren voor het vervolg van het project.

Het budget is aanvaard door de Raad mits een aandachtspunt betreffende de onkostenvergoeding van vrijwilligers. Te lezen in de toewijzingsprincipes, het gedeelte « [Vrijwilligerswerk](#) » in bijlage « 03_Toewijzingsprincipes », aan het einde van dit document.

Besluit :

[Het project is goedgekeurd](#)

Gevraagd budget voor het project :.....5 900,00€

Toegewezen budget :.....5 900,00 €

Project 2 / AlimenTerre

Interessant project dat de Raad wil steunen omdat deze opleidingscyclus er nadien voor zal zorgen dat de vzw haar impact op de wijk zal kunnen vergroten en de nieuwe tools zal kunnen gebruiken in haar toekomstige professionalisering.

De opleidingscyclus met Rencontre des Continents heeft echter een kostprijs en de Raad verzoekt de groep na te denken over een manier om deze inbreng van buiten uit te benutten naar de groep en de wijk toe (nota's nemen en ze delen in de vorm van een fiche, een artikel schrijven in hun krant, website, video ...). Deze tools mogen ook worden ontwikkeld voor

kookworkshops binnen de groep. De groep wordt ook verzocht deze nieuwe tools te gebruiken in de voortzetting van hun activiteiten, onder meer op professioneel niveau.

De Raad adviseert de groep om na te denken over de toegankelijkheid van de opleiding : niet alleen het hele collectief en de hele wijk maar ook eventueel andere PDW en burgerinitiatieven op voorwaarde dat dit de dynamiek en de vertrouwensband binnen de wijk niet schaadt. Het gaat hier om een suggestie om na te denken en geen aansporing tot een te grote openheid.

De Raad verzoekt de groep om een « evaluatie » gedeelte toe te voegen om de verdiensten van de opleidingscyclus in hun rapport te noteren.

Advies/opmerkingen :

De groep moet met zijn coach werken rond de benutting van deze inbreng van buiten uit (opleiding met Rencontres des Continents) naar de groep en de wijk toe → nadenken over de overdracht.

De groep moet zich de vraag stellen over de toegankelijkheid van de opleidingscyclus naar de wijk toe.

De groep wordt verzocht om een evaluatie gedeelte uit te werken over de impact van de opleiding binnen het project.

De groep moet zich baseren op het kader van de toewijzingsprincipes (vrijwilligerswerk) in bijlage « 03_toewijzingsprincipes » van dit document.

Besluit :

Het project is goedgekeurd

Gevraagd budget voor het project :.....7 130,00€
Toegewezen budget :..... 7 130,00 €

Project 3 / Verbonden burelen

De Raad feliciteert de groep voor zijn wijkkrant die een artistieke en inclusieve mobilisatietool is, het is lokaal en brengt in contact.

Advies/opmerkingen :

Het beheer en de update van de communicatie (website/ facebook/ newsletter/ wijkkrant, enz) zijn vaak zwaar. De opgeleide personen zouden zelf andere leden van de groep moeten kunnen opleiden opdat de kennis niet verdwijnt en niet op een kleine groep berust.

De Raad herinnert eraan dat de groep gratis grafische ontwerpsoftware mag gebruiken zoals [Canva](#), [WordPress](#), [Wix](#)

De groep wordt verzocht andere mogelijkheden te verkennen voor de Belgische opleidingsverstrekker voor tools : [Nubo](#), [CF2M](#)

Besluit :

Het project is goedgekeurd

Gevraagd budget voor het project :.....1 630,00€
Toegewezen budget :.....1 630,00 €

Totaal van de gevraagde subsidie voor alle projecten :.....14 660,00€

Totaal van de door de Raad toegewezen subsidie :.....14 660,00 €

Participatieve Duurzame Wijk Chant des Cailles

De groepsdynamiek lijkt participatief, zeer open op de wijk en gefocust op inclusie en sociale cohesie. De Raad juicht de dynamiek van het collectief Chant des Cailles (voorheen Logis-Floréal) toe aangezien ze sinds bijna 10 jaar talrijke activiteiten in de wijk organiseren en nu nog verder groeien door nieuwe onderverdelingen te maken en door nieuwe projecten te willen ontwikkelen.

Project 1 / De broodoven van chant des cailles.

De Raad vindt het project interessant en relevant, hij feliciteert de groep ook voor zijn mooie dynamiek, zijn grote doeltreffendheid en zijn inzet voor inclusie en integratie van verschillende publieken in het project, maar ook de vele partnerschappen en hun inspanning voor korte en lokale toeleveringsketens.

Dat de groep voor een mobiele broodoven opteert wordt een pluspunt op vlak van ontmoetingen en sociale cohesie maar zal ook een grote technische uitdaging zijn. Er zijn namelijk nog een paar openstaande vragen omtrent de technische aspecten en de mobiliteit van dit broodovenproject.

De mobiliteit van de oven is noodzakelijk omdat de site beschermd erfgoed is maar ook voor het partnerschap met de jongeren van het wijkhuis dat niet in de nabije omgeving ligt van het Veld. Het is ook een mooie manier om de mensen tegemoet te gaan dan ze te laten komen.

De Raad herinnert dat het gebruik van een broodoven een bepaalde know-how vereist en dat het belangrijk is dat de oven wordt aangestoken en onderhouden door opgeleide mensen.

De Raad vraagt aan de groep om contact op te nemen met het broodoven netwerk en na te denken over een mogelijkheid om de broodoven te delen buiten de wijk met andere PDW en burgerinitiatieven (zonder de huidige dynamiek en de structuur van de oven te ondermijnen). Het gaat hier om een suggestie om na te denken en geen aansporing tot een te grote openheid.

De Raad adviseert om een metalen structuur aan te kopen (bijvoorbeeld een structuur uit Sicilië) waarop aanpassingen kunnen worden aangebracht: het is noodzakelijk om opzoekingen te doen en de oplossing te kiezen die het meest gepast is voor de specifieke situatie van de wijk.

Advies/opmerkingen :

Om de oven zo goed mogelijk te beschermen, wordt aan de groep aanbevolen om een locatie te vinden om hem op te bergen, beschut tegen de weersomstandigheden.

Het is heel interessant dat er wordt gekozen voor een stootkar, maar het gebruik ervan kan zeer onhandig en moeilijk worden (gewicht, wendbaarheid).

Het is belangrijk om voldoende personen op te leiden opdat een paar vrijwilligers de know-how zullen hebben om de oven te begeleiden. Opgepast om ook niet te veel activiteiten te bieden.

De Raad vraagt aan de groep om de technische en praktische aspecten van het gebruik van een mobiele broodoven goed te identificeren, de onderhoudsbehoefte en de opberging van de broodoven uit te werken, en zijn werking en terbeschikkingstelling aan de bewoners van de wijk te bepalen. Het is heel interessant dat er wordt gekozen voor een stootkar, maar het gebruik ervan kan zeer onhandig en moeilijk worden (gewicht, wendbaarheid).

De groep wordt verzocht zich te laten begeleiden door een ervaren persoon en contact op te nemen met Samir van de vzw [Autour du Four \(ATF\)](#) die meerdere jaren ervaring heeft in het domein, en ook met het netwerk [réseau des fours à pain](#).

Besluit :

Het project is **aanvaard onder voorwaarde** dat de groep de technische aspecten en de constructie van de broodoven controleert, en ook het budget van het project herziet (misschien verhogen).

De Raad geeft een mandaat aan de coördinatie van de PDW om deze opzoekingen met de groep uit te voeren en een mandaat aan de coördinatie en aan Leefmilieu Brussel om het voorstel wel of niet goed te keuren op basis van de feedback van de Raad.

Voorwaarden :

Het treksysteem moet worden herzien rekening houdend met :

- De opslagruimte (modderig) die het moeilijk maakt om de oven te verplaatsen.
- Het mobiele aspect VS de breekbaarheid van de structuur van de oven.
- Het gewicht van de oven VS type stootkar

Aangevraagd budget voor het project :.....4 886,00€ (te bevestigen)

Herzien budget na de raad van 02.10.2022 – Mandaat : 9 695,00€

Toegewezen budget :.....9 695,00 €

Totaal van de subsidie (bevestigd) gevraagd voor alle projecten :.....9 695,00 €

Totaal van de door de Raad toegewezen subsidie :.....9 695,00 €

Participatieve Duurzame Wijk Helmet in Transitie

De dynamiek is collectief en staat open op de wijk. De Raad verheugt zich om een initiatief (dat al bestaat sinds 2008) terug te zien, dat inspirerende projecten blijft ontwikkelen en juicht de reeds verrichte inspanningen om het initiatief kenbaar en zichtbaar te maken toe.

De Raad keurt dit interessant en relevant project goed. De recuperatie van water is inderdaad een essentieel onderwerp in de klimaatverandering en de droogte die dreigt toe te nemen. In dat opzicht is de benutting van grote daken voor de recuperatie van regenwater een concept dat moet worden verveelvoudigd in Brussel.

Project 1 / RecupÔ of Eau Happy Days

Een vernieuwend en goed gebouwd pioniersproject dat de Raad toejuicht en wil steunen, onder meer voor zijn experimentele kant (door de organisatie in een semi-publieke ruimte, in samenwerking met de kerkfabriek, zichtbaar voor alle gebruikers) en gemakkelijk elders in Brussel te reproduceren indien het project voldoende interessante resultaten opbrengt. Water zal in de komende jaren inderdaad een steeds waardevollere bron worden en dit type project zou concrete oplossingen kunnen bieden voor dit probleem en ook diverse publieken mobiliseren rond het thema regenwaterrecuperatie.

De animaties in het kader van de inhuldiging van de tanken zijn ook interessant voor hun potentieel om te sensibiliseren en te mobiliseren rond regenwaterrecuperatie.

De Raad feliciteert ook het denkproces over de stedenbouwkundige integratie van de tanken.

De Raad verzoekt de groep om samen te werken en partnerschappen te ontwikkelen met bestaande structuren in Brussel rond het thema water (bijvoorbeeld EGEB, Fabrik, enz.), maar ook te werken aan reflectiemomenten rond hun project door deel te nemen aan de Waterdagen en de volgende TEDX over het thema vernieuwende stad (met name door verbanden te leggen met de interventie van François Mayer die verantwoordelijk is voor de opvolging van de implementatie van het waterbeheerplan in het Brussels Gewest : <https://tedxbrussels.com/breaking-the-walls>

Advies/opmerkingen :

De groep wordt verzocht (indien nodig) met de coach te werken om zijn interne governance te verduidelijken en te bepalen wie tussen de groep en de subgroepen de beslissingsbevoegdheid heeft.

De groep zou indien mogelijk met de coach moeten nagaan of in de toegewezen subsidie sommige posten kunnen worden verlaagd om de capaciteit van de tanken te verhogen.

De Raad verzoekt de groep ook om de planning te herzien zodat hij zo goed mogelijk met de werkelijkheid overeenkomt en rekening houdt met de termijnen van de stedenbouwkundige vergunningen en de organisatie van de aanvullende acties van het wateropvang systeem, en ook eventueel oplossingen te vinden om de oppervlakte van het opgevangen water te vergroten.

De Raad wil erop wijzen dat het volume opgevangen water zeker niet voldoende zal zijn maar het toch een goed begin is en zorgt voor een sensibilisering rond de schaarsheid van

watervoorraden. Het is dus noodzakelijk dat de groep nadien andere subsidies zoekt (bijvoorbeeld : <https://www.1030.be/fr/premie-burgerinitiatieven>) om hun capaciteit van het volume opvangen regenwater te vergroten.

De Raad verzoekt de groep om hun denkproces verder te zetten en een verhoging van de capaciteit van de tanken te overwegen en ook de installatie van meer tanken in de perimeter. De groep wordt ook verzocht in contact te komen met de gemeente om na te gaan of de mogelijkheid bestaat om een tank op andere plaatsen in de wijk in te graven.

De Raad vraagt aan de groep om zowel in zijn voorlopig als in zijn eindrapport een onderdeel te voorzien over het groeipotentieel van het project om hun ervaring te delen en andere collectieven of zelfs gemeenten die de stap willen zetten te inspireren.

De gemeente Limoges recupereert water van zwembaden voor de besproeiing in de openbare ruimte. Meer [informatie hier](#). Het zou interessant zijn als het collectief contact zou opnemen met dit experiment en in verband zou brengen met de Gemeente.

[Advies van de technische diensten van Leefmilieu Brussel – Natuur en biodiversiteit.](#)

Goed nadenken over het hoofddoel van een boomkuil, namelijk een boom en zijn wortelstelsel te huisvesten, vooraleer te dienen om andere planten te laten groeien. Dus alvorens iets aan zijn voet te planten, moet er eerst worden nagedacht over de welzijn van de boom. Is hij gezond ? Zijn er boomkankers ? Afgestorven hout ? Boomschors die loskomt ? Een vallende kruin ? Hars op de stam ? Parasieten (schimmels, insecten, enz.) Enz. In welke staat bevinden zich de wortels ? Komen ze aan het oppervlak ? Door deze vragen te stellen weten we of we mogen ingrijpen, en zo ja, hoe en waarom.

De brochure « [Jardinons nos rues](#) » raadplegen, waarin advies staat over de aanplanting van boomvakken zonder de wortels te beschadigen, alsook de fiche « Jeunes et nature ».

Denken aan bodembedekking : deze praktijk beschermt de grond tegen de droogte, voedt hem, verbetert zijn structuur, brengt micro-organismen die gunstig zijn voor zijn verluchting en de progressieve infiltratie van regenwater en houdt de grond levend.

Als de boom niet gezond is, kunnen we hem een boost geven door een laag BRF bodembedekker aan te brengen van minstens 10 centimeter. Dit zal micro-organismen binnenbrengen die de grond zullen bewerken om hem fertielier te maken. Zijn structuur zal worden verbeterd door de afbraak van houtsnippers door de dieren, en de boom zal hiervan profiteren. En pas daarna kunnen we overwegen om planten aan de voet te planten of te zaaien.

Planten kiezen die aangepast zijn aan de omgevingsomstandigheden : rekening houden met de zonneschijn, de kwaliteit van de grond (textuur en structuur), de behoeften van de boom vóór de behoeften van de planten die aan zijn voet zullen worden geplaatst (soms is het voor mensen frustrerend om de voet van een boom niet aan te planten, dat is begrijpelijk, maar er moet in de eerste plaats aan de boom worden gedacht).

's Avonds besproeien, met een gieter die een kop heeft die het water zachtjes laat doordruppelen en zo water besparen.

Wilde planten spontaan hun plaats laten innemen en niet aandringen om potplanten die misschien niet aangepast zijn opnieuw te planten. In de stad bevinden we ons in zekere zin in de eerste fase van de ecologische erfenis : braakland, met andere woorden een verstoord open milieu. Dit milieu bevordert de ontwikkeling van ruderalen en therofyten, dit wil zeggen planten die als pioniers groeien op puinhopen, braakliggende gronden bij de val van

een boom, enz. Ze hebben een zeer snelle biologische cyclus en gaan groeien zodra de omstandigheden gunstig zijn : vochtigheid, warmte en licht. Ze gaan vervolgens vanzelf afsterven. Als geen enkele potplant aan de voet van uw bomen overleeft, laat dan de wilde planten spontaan hun plaats innemen, want ook al wordt deze biodiversiteit als "lelijk" beschouwd, toch is het aangepast aan braakliggende grond.

Om de droogte / het watertekort tegen te gaan : proberen een situatie te bekomen waar er verschillende plantenlagen zijn : bomen, heesters, vaste planten, eenjarigen... van verschillende hoogten en verschillende volumes. Hierdoor zullen microklimaten en schaduwplekken ontstaan en wordt het vocht beter in de grond behouden.

Besluit :

Het project is goedgekeurd

Gevraagd budget voor het project :.....14 070,00€

Toegewezen budget :.....14 070,00 €

Totaal van de gevraagde subsidie voor alle projecten :.....14 070,00€

Totaal van de door de Raad toegewezen subsidie :.....14 070,00 €

Participatieve Duurzame Wijk Bon'Air

De PDW Bon Air is actief sinds 2013 en tracht projectdynamieken te creëren en in stand te houden in een wijk waar ze niet bestonden. De projecten hebben een ware betrokkenheid doen ontstaan bij vele bewoners. De Raad merkt dat de dynamiek open en participatief is hoewel er relatief weinig informatie over de stuurgroep wordt gegeven in het dossier. De Raad juicht dit interessant project toe, onder meer op menselijk vlak door zijn maaltijdacties en zijn collaboratieve dynamiek voor de toolbibliotheek, de focus ligt op integratie en interculturele en intergenerationele solidariteit in de wijk. Dit project lijkt een verlengde te zijn van wat er al bestaat in de dynamiek van PDW Bon Air.

De Raad feliciteert de inzet om een zo breed mogelijk publiek te verwelkomen en te integreren. De openheid naar alle bewoners toe en onder meer de jongeren en de wilskracht om hun behoeften en wensen tegemoet te komen en hun vaardigheden te waarderen.

Project 1 / Elkaar ontmoeten en krachten bundelen !

De Raad apprecieert het idee van het collectief om technische fiches uit te werken om het gebruik van het gereedschap door vrijwilligers bij te staan.

De Raad is blij met het feit dat de groep kennis heeft in de ontwikkeling van een online platform waarop gereedschap dat in de wijk beschikbaar is kan worden geïdentificeerd en het delen kan worden aangemoedigd. Deze tool zou ook reproduceerbaar kunnen zijn als hij functioneel is. Proficiat.

De Raad heeft het gevoel dat de groep het potentieel van zijn project onderschat, maar begrijpt ook de keuze om stap voor stap vooruit te gaan. Het zou interessant zijn moest de groep tijdens zijn « implementatie » het potentieel van het project kunnen evalueren om het een grotere omvang te geven.

Beoogde partnerschappen : [Bras Dessus Bras Dessous](#), [Merciki](#), [HOPLR](#) enz.

Advies/algemene opmerkingen :

De Raad moedigt de groep aan om goed na te denken over de keuze, de aankoopmodellen, het onderhoud (vooral tuingereedschap aan het begin en het einde van het seizoen) en de opslagomstandigheden (vochtigheid, elektriciteitsvoorziening) van het gereedschap, onder meer in functie van de behoeften maar ook van de gebruiksbekwaamheid van de personen die ze zullen lenen. Hij raadt de groep aan om eenvoudig en stevig gereedschap aan te kopen in plaats van zeer technische of ingewikkelde tools, en zo mogelijk leveranciers te kiezen met een min of meer flexibele garantie of nog beter, die een dienst na verkoop/herstellingsdienst aanbiedt.

De Raad verzoekt de groep om met de coach na te denken over de aanmaak van technische fiches voor het gebruik van het materiaal.

De raad verzoekt de groep om te proberen zich te richten tot tweedehands om in overeenstemming te blijven met de filosofie van impactvermindering, maar toch te kiezen voor gereedschap van goede kwaliteit/herstelbaar.

De raad verzoekt de groep om een kijkje te gaan nemen naar contracten voor de huur van materiaal in uitleendienst of toolbibliotheek, bij verkopers die verhuren (Brico

bijvoorbeeld) omdat deze al de specifieke clausules over de verantwoordelijkheid, het gebruik, enzovoorts bevatten.

De Raad herinnert eraan dat verschillende PDW een studie hebben uitgevoerd rond toolbibliotheken/uitwisselingen en de lening van materiaal en vraagt aan de coach om aan de groep de mogelijkheden en de evolutie- en aandachtspunten door te geven om zo goed mogelijk te helpen. Het is ook mogelijk om zich te laten inspireren door de talrijke « uitleendiensten » die al in Brussel bestaan : bijvoorbeeld OCMW van Berchem - [uitleendienst](#).

Advies/opmerkingen :

De Raad stelt voor om beroep te doen op een professionele instructeur om te helpen bij het gebruik en het onderhoud van het gereedschap (budget naar boven aangepast).

De Raad vraagt aan de groep om zowel in het voorlopig als in het eindrapport een onderdeel te voorzien over het groeipotentieel naar een echte toolbibliotheek om hun ervaring te delen en andere collectieven die de stap willen zetten te inspireren.

De Raad moedigt de groep aan om meer partnerschappen te ontwikkelen om zich open te stellen voor een jonger publiek (jeugdhuizen, scouts, enz)

De Raad herinnert eraan dat er online tools bestaan voor gelijkaardige projecten : [HOPLR](#), [Merciki](#),

De Raad stelt aan de groep voor om de behoeften aan gereedschap in de wijk te identificeren en een lijst op te maken.

De Raad moedigt de groep aan om te informeren bij de [verzekeringsmakelaar DAP](#) die onder meer de Repair Cafés steunt.

De Raad nodigt de groep uit om een charter/kader op te stellen om de gebruikers gerust te stellen bij het gebruik en te vragen om de schade aan het gereedschap te melden (informeren bij de materiaalverhuur professionals).

Er wordt aan de groep aangeraden om te proberen zich te richten tot tweedehands om in overeenstemming te blijven met de filosofie van impactvermindering, maar toch te kiezen voor gereedschap van goede kwaliteit/herstelbaar.

Besluit :

Het project is goedgekeurd

De Raad biedt aan de groep een groter budget om een paar opleidingen te organiseren over het gebruik van professionele tools en de realisatie van technische gebruiksfiches.

Gevraagd budget voor het project :.....2 330,00€

Toegewezen budget :.....3 500,00 €

Totaal van de gevraagde subsidie voor alle projecten :.....2 330,00€

Totaal van de door de Raad toegewezen subsidie :.....3 500,00 €

BIJLAGE 01 : 01_QDC_Annexe_Tableau_budget_BP_2022

Information de base		Informations projets			Informations subside						
Quartier	Commune	Nom du projet	Thème	Description du projet 5 lignes	Budget Subside demandé		Proposition de modification	Budget Subside attribué		Décision	
					Par projet	Total		Par projet	Total		
INS	nom_benef_FR		nom_projet		Description_projet						
	Helmet en Transition	1030 Schaerbeek	Groupe Citernes, RECUP'Ô, Eau Happy Days, L'eau d'Hel-Met water	Eau - sécheresse , nature et biodiversité	Installation d'un système de récupération d'eau avec citerne. Végétalisation autour du système de récupération d'eau. Organisation de balade autour des thèmes "eau & biodiversité"	14 070,00 €	14 070,00 €		14070	14070	* Le projet est accepté sans condition
	QDC Chant des Cailles (Ancien Logis-Floral)	1170 Watermael Boitsfort	Le Four à Pain du Chant des Cailles	Alimentation durable + Economie circulaire + Vivre ensemble	Construction d'un four à pain mobile qui servira aux habitants et associations du quartier pour animer des ateliers conviviaux "confection de repas"	4 886,00 €	4 886,00 €	Augmentation du budget pour répondre aux défis techniques.	9695	9695	* Le projet est accepté sous condition(s)
	Bon Air	1070 Anderlecht	Quartier Solidaire : Se rencontrer et Mutualiser!	Economie circulaire	Création d'une outliothèque afin de mutualiser au sein du quartier les outils du quotidien et éviter des achats individuels.	2 330,00 €	2 330,00 €	Augmentation du budget à 3500€ pour former le groupe et permettre de l'achat d'outil de qualité supérieure.	3500	3500	* Le projet est accepté sans condition
	Rhizomes/Café Solidaire	1050 Ixelles	« Local Écologique »	Convivialité, Eau pluviale, Good Food, déchets	Développement d'un local de quartier. Celui-ci bénéficiera également d'un raccord d'eau pluvial et citerne, d'un jardin d'aromatique et petits fruitiers et de bac de tri des déchets dont d'un compost.	5 900,00 €	14 660,00 €		5900	14660	* Le projet est accepté sans condition
			« AllmenTerre »	Good Food, Convivialité	Plusieurs ateliers en alimentation durable et conserverie portant sur les fruits et légumes de saison (conserve), repas collectifs à base d'invidus, et des ateliers cuisines écologiques pour comprendre les enjeux autour de notre alimentation et son accessibilité.	7 130,00 €		7130	* Le projet est accepté sans condition		
			Voisins en liens	Mise en réseau au sein du Quartier	Création de lien entre les voisins, mobilisation et sensibilisation autour des projets du Quartier durable par un journal de quartier conçu par ses habitants, un site internet et des affiches Made in Quartier.	1 630,00 €		1630	* Le projet est accepté sans condition		
Total général						35 946,00 €	€ 35 946,00		€ 41 925,00	€ 41 925,00	

BIJLAGE 02 « PDW Chant des Cailles – broodoven – herzien »

Feedback en verzoeken van de Raad van de PDW op 02/10/2022 : De Raad juicht het mobiele broodoven project toe alsook de uitgewerkte partnerschappen, met name dat met het wijkhuis en de inclusie van de jongeren.

De Raad vindt het mobiele aspect een echte succesfactor om alle burens tegemoet te gaan en vindt dat het partnerschap met het jeugdhuis ervoor zal zorgen dat de jongeren van de wijk betrokken en gewaardeerd worden.

De Raad zou uw project willen steunen maar er stellen zich nog verschillende vragen en daarom heb ik de opdracht gekregen om deze week met u te werken om te verduidelijken en te identificeren hoe sommige vragen te beantwoorden. Dit zal bepalend zijn voor het besluit van de Raad.

Vragen :

1. Willen het wijkhuis en de jongeren zich nog voor het project inzetten indien het wordt herzien qua constructie.
2. Hoe verplaats je een kleioven met een stootkar :
 - a. zijn gewicht ? Schatting van het gewicht van een oven 1,5 ton
 - b. Risico op barsten en de structuur en zijn duurzaamheid te beschadigen (door de verplaatsingen).
3. Duurzaamheid van het project qua bestuur/opleiding

Verzoek om het project te herzien door antwoorden te bieden en een budget aan te geven.

Feedback van de PDW Chant des Cailles :

De groep heeft verschillende contacten gelegd met het broodovenennetwerk en met Alain (expert voor het netwerk), met l'arbre qui pleure en de mobiele broodoven van parkfarm. Er werden voorbeelden van mobiele broodovens bestudeerd (in Frankrijk, onder meer met het landbouwersnetwerk).

De groep beantwoordt hier de verzoeken van de Raad om het project aan te passen naar een stevigere en beter hanteerbare oven. Dit verhoogt de kosten.

Het totale budget van het project bedraagt dus 9695€ incl BTW. Zie tabel in bijlage « 01_QDC_Annexe_Tableau_budget_BP_2022 » tabblad Chant des Cailles_revu_Validé.

1. Willen het wijkhuis en de jongeren zich nog voor het project inzetten indien het wordt herzien qua constructie ?

Antwoord : Het wijkhuis bevestigt de samenwerking en de implicatie van de jongeren. Er werd al nagedacht over verschillende acties : hulp bij de montage van de oven, customisatie van de stootkar, broodfestival, ontbijt, broodworkshop, enz.

2. Mobiliteit van de oven :

De groep heeft verschillende potentiële ovens gevonden, die op een stootkar kunnen worden vervoerd. De structuur is lichter dan oorspronkelijk voorzien.

De groep heeft gekozen voor een inox/keramiek oven van 156kg waarin brood en pizza's kunnen worden gebakken.

Naam product	Link	Brood capaciteit	Pizza capaciteit	Afmetingen	Gewicht	Prijs
---------------------	-------------	-------------------------	-------------------------	-------------------	----------------	--------------

Alfa Allegro <https://inoxpassion.be/four-a-pizza-alfa-forni/> 10 broden/ 5kg 5 pizza's 120 x 102 x 65 cm 156kg 5699€ samen

De groep heeft ook contact opgenomen met de tuinwijk Logis-Floréal om een partnerschap te sluiten voor een beveiligde garage en in ruil daarvoor een jaarlijkse animatie (bijvoorbeeld).

3.Opleiding voor het gebruik van de oven :

De groep had dit inderdaad niet voorzien en voegt een opleidingspost toe die ongeveer 5 personen zal kunnen opleiden waarvan er 2 partnerstructuren zouden zijn, zoals het wijkhuis. Dit zal ervoor zorgen dat het project bestendig wordt en meer activiteiten kan organiseren.

De groep heeft dus expertise voorzien voor de opleiding onderhoud/beheer enz. van de broodoven + een opleiding brood bakken (die de animatoren van de collectieve workshops zal opleiden).

Definitieve aanvraag van het team van de PDW Chant des Cailles en zijn partner het Wijkhuis Archiduc :

Mobiele broodoven

Van Cecile Honhon

Naar Coordination Quartiers durables - Carol

Cc Alex Lejeune , Françoise VERLEYE , Jori van der Heijden , Laurent Hachouche , Loukman Hakim , Martine Rampelbergh , Susanne , caro et jean-luc fleurial

Datum Vandaag 00:42

- Een polyvalente houtoven ALFA Forninox, in de afmetingen ALLEGRO, buitenkant keramiek, binnenkant vuurvaste stenen en inox : 5699€ (zonder levering)

Zijn afmetingen , zijn bakoppervlak, zijn gewicht en zijn capaciteit lijken ons aangepast aan het type transport (met de hand en wandelbus) en het type animaties die we willen organiseren en die we denken aan te kunnen.

We hebben dezelfde aanvraag, al ingediend, voor de stootkar en de accessoireset. We voegen een aanvraag van 200 € toe voor keukengerief (potten voor bloem en bakvormen voor brood).

Voor het transport denken we na over een schuilplaats (hangar, halve garage) hiervoor hebben we een actie ondernomen met LogisFloreal, met wie we een tweede partnerschap voor het project willen aangaan (het eerste is dat met het wijkhuis). Dit werd door de maatschappelijk werkers van de LLF en de leden van La Ferme du Chant des Cailles geprezen tijdens de lancering van de projecten in het kader van de 100ste verjaardag van de LLF.

We hopen hem deze zomer in te huldigen rond een reusachtig ontbijt met het brood dat de dag van tevoren en 's ochtends gebakken werd..

Hartelijk dank,

Cécile, voor het team « mobiele broodoven » van PDW Chant des Cailles.

BIJLAGE 03 : Toewijzingsprincipes

Om juiste en coherente besluiten te vormen betreffende de toewijzing van de subsidies, werden tijdens de analyse van de dossiers en op het moment van de toewijzing sommige principes toegepast.

Deze vloeien voort uit het denkwerk tijdens de vorige raden en de algemene vergaderingen van het Participatief Budget.

Vrijwilligerswerk

Wat de vergoeding van vrijwilligers betreft, heeft de voltallige vergadering besloten om de kwestie van vergoedingen geval per geval te behandelen tijdens de Raden.

Enkele punten/vragen waarmee de Raad rekening zou moeten houden bij het volgend Participatief Budget :

Participatieve Duurzame Wijken is een burgerprojectoproep waar mensen zich vrijwillig inzetten voor het algemeen welzijn van hun wijk, zonder enige vorm van vergoeding. Maar in sommige gevallen kan dit verschillende doelgroepen brengen, gemiste werkuren compenseren, het verrichte werk waarderen, enz. Daarnaast is het soms onlogisch en weinig dankbaar om iemand van buiten uit te betalen terwijl een lid het in het kader van zijn werk kan doen.

Wie profiteert van de vergoeding ? De Raad moet in gedachten houden dat deze vergoeding soms kan helpen om nieuwe krachten te mobiliseren maar dat hij niet voor de stuurgroep bedoeld mag zijn.

Voor welke taken kan een vergoeding worden voorzien ? De Raad moet zich afvragen welke soort taken in aanmerking komt voor deze vergoeding van vrijwilligers.

Bestendigheid : De vergoeding maakt de inzet niet bestendig. Er moet worden nagedacht over wat na de subsidie komt om een terugtrekking te voorkomen.

Transparantie : De vergoedingen kunnen een bron van spanning zijn onder meer door te weinig duidelijkheid/**transparantie over hoe ze worden benut**, afhankelijk van de uitgevoerde taken.

Tijdelijkheid : Een specifieke **tijds marge** voorzien voor de vergoeding

Welke inzage/controle ? We kunnen rekenen op twee controleniveaus die ervoor zullen zorgen dat de vergoeding goed verloopt :

De Raad die aanbevelingen kan doen

De stuurgroep die de subsidie beheert

!! OPGEPAST voor onzekere werkvoorwaarden !! --> De vergoeding van vrijwilligers kan zorgen voor mobilisatie/aanzetten om deel te nemen aan burgerprojecten maar moet niet bijdragen tot onzekere werkvoorwaarden (hij moet integendeel leiden tot correct bezoldigd en bestendig werk).

Cateringkosten

De Raad verzoekt de wijken voor zover mogelijk de voorkeur te geven aan potlucks, voedselrecuperatie via kruideniers, buurtwinkels, markten, koelkastresten, enz. Sommige

cateringkosten kunnen echter worden aanvaard voor de organisatie van feestelijke evenementen of een mobilisatie toegankelijk voor het publiek, maar nooit voor informele vergaderingen, in kleine kring.

Aankoop van materiaal zoals stoelen, banken, priëlen

Er bestaan oplossingen om over gratis materiaal te beschikken, of tegen lagere kosten. De Raad verzoekt de wijken om andere mogelijkheden te verkennen in plaats van bijvoorbeeld nieuwe priëlen aan te kopen :

sterke partnerschappen ontwikkelen met de gemeente, voor een gratis terbeschikkingstelling ;

goedkoop huren op usitoo.be ;

het materiaal lenen bij andere duurzame initiatieven in de wijk of andere duurzame wijken en duurzame vervoersmiddelen gebruiken zoals Urbike voor het transport van het materiaal van de ene wijk naar de andere wanneer mogelijk ;

tweedehands aankopen als de groep over een opslagplaats beschikt. In dit geval biedt de Raad een bedrag van maximum 300 € voor tafels/ banken en 300 € voor priëlen.

Dit bedrag kan door de Raad worden herzien in functie van het soort project en de specifieke behoeften.

Investerings voor inrichtingen in de openbare ruimte

Inrichtingen op wegen en in de openbare ruimte die niet onder de verantwoordelijkheid van een burgercollectief vallen, kunnen niet worden gefinancierd met de financiering van de Participatieve Duurzame Wijken. Indien voor dit type inrichting een budget wordt aangevraagd, moet deze een directe link hebben met milieuproblematieken, en er moet op voorhand een partnerschap worden opgebouwd met de eigenaar en/of beheerder van de openbare ruimte in kwestie. De Raad is van mening dat dit soort projecten een aantal vragen oproept die de moeite waard zijn om onderzocht te worden met de overheidsinstanties die verantwoordelijk zijn voor de inrichting van deze ruimten (verantwoordelijk voor het onderhoud en het beheer, technische capaciteiten, verzekering, enz.). Leefmilieu Brussel kan in ieder geval geen andere administratie vervangen op haar bevoegdheidsgebied en niet op een schaal van financiële investeringen die de begroting van het participatief budget niet toelaat.

Promotie- en communicatiekosten

De ratio van de communicatiekosten moet coherent zijn met de omvang van het project ;

Voor communicatiecampagnes moet de kwestie van bestendigheid worden geanticipeerd : wie gaat er aan het eind van de subsidie voor de communicatie zorgen? Wat zijn de mogelijkheden ?

De voorkeur moet worden gegeven aan langetermijninvesteringen, duurzame materialen en niet alleen eenmalige communicatieprojecten ;

De empowerment van de groep moet de prioriteit zijn.

Opleidingen

Er worden veel opleidingen door Leefmilieu Brussel gegeven met name in het kader van Vooruit met de Wijk maar ook door andere vzw's in het Brussels Gewest, bestemd voor de burgercollectieven. Alvorens nieuwe opleidingen te financieren, is het noodzakelijk om na te gaan of het aanbod van gevraagde diensten niet al bestaat. Voor elk type opleiding ter bestemming van burgergroepen, is het sterk aanbevolen om een kleine kern van mensen op te leiden die vervolgens de gekregen opleiding aan anderen kunnen doorgeven, op die manier genieten zo veel mogelijk mensen van de opleidingen, maar ook met oog voor de bestendigheid en de overdracht. Daarnaast moeten de opleidingen toegankelijk zijn voor alle personen die eraan willen deelnemen alsook voor andere Participatieve Duurzame Wijken (zolang dit de dynamiek van de PDW niet schaadt). Er moet een ad hoc communicatie worden voorzien (Facebook event, link naar de newsletter van Vooruit met de Wijk...)

Aankopen ten behoeve van particulieren

De aankopen ten behoeve van particulieren worden niet aanvaard. Deze aankopen mogen alleen dienen voor projecten voor collectieve inrichtingen of die deel uitmaken van een breder milieuperspectief ten behoeve van de wijk. Met andere woorden, de financiering van aankopen voor particuliere inrichtingen kan alleen worden overwogen als de milieudoelstellingen voor de wijk duidelijk worden uitgelegd. In dit geval, moet worden verzekerd dat het project zowel een impact zal hebben op de wijk (aantal getroffen personen) als op het milieu (een werkelijk pluspunt voor de biodiversiteit bijvoorbeeld).

Cofinancieringen (particulier/ wijk) kunnen ook een interessant spoor zijn.

Vervoerskosten

Deze worden alleen aanvaard als ze verbonden zijn aan verplaatsingen van materiaal in het kader van een project. Het is mogelijk om transportkosten voor materiaal te overwegen indien nodig (huur, benzine, leveringskosten enz.). Het is in ieder geval sterk aangeraden om te kiezen voor verplaatsingen en leveringen per fiets wanneer mogelijk.

Aankoop toestellen en elektronica

De uitgaven voor de aankoop van elektronisch materiaal (computer, printers, fototoestellen, camera's, drones, enz.) worden niet aanvaard. De uitgaven met betrekking tot gereedschap en toestellen die onmisbaar zijn voor het welslagen van een project (naaimachine voor een upcycling project bijvoorbeeld) komen wel in aanmerking.

Financiering van projecten van het « professionele » type

Het is interessant dat experten/gekwalificeerde personen vrijwillig dit soort implicatie in de wijken ten laste nemen. Deze projecten zijn echter vaak kostelijk en berusten op de expertise van één enkele persoon van de groep. Om de bestendigheid te verzekeren is het belangrijk dat deze projecten geschikt zijn en aan andere personen van de wijk kunnen worden doorgegeven.

De Raad herinnert eraan dat als de doelstellingen van het project van het professionele type « bedrijfsoprichting » zijn, zelfs met een sociale dimensie, het niet kan kaderen in de subsidie van de PDW (andere subsidies bestaan).

Andere aandachtspunten :

Voor **projecten die geen investering zijn** (sensibilisatie project, communicatie enz.) moet ervoor worden gezorgd dat het project een structurele basis heeft en een visie op lange termijn, met ambities en acties op lange termijn die van vooraf worden gepland.

Leefmilieu Brussel en de Raad herinneren eraan dat **het verboden is om verwerkte voedingsmiddelen te verkopen** zonder voorafgaande toelatingen (zie FAVV normen, enz.). Bovendien raadt Leefmilieu Brussel aan alle groepen die dit soort projecten op poten wil zetten aan om kennis te nemen van de geldende regelgeving en ze toe te passen. Er bestaan veel opleidingen en pedagogisch materiaal, de coaches zullen de gepaste informatie aan de groepen kunnen verschaffen.

Leefmilieu Brussel herinnert eraan dat voor alle gesteunde en gesubsidieerde projecten, de steungroepen ervoor moeten zorgen dat ze conform zijn aan de geldende regelgeving. De subsidie is geen vrijstelling voor de regelgeving en de wetten.